

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Facenda Pública Española. Sistema Fiscal		Code	611G01031
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Obligatoria	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía Aplicada 1			
Coordinador	Rego Veiga, Gustavo	E-mail	gustavo.rego@udc.es	
Lecturers	Morato Miguel, Luis Carlos	E-mail	carlos.morato@udc.es	
	Rego Veiga, Gustavo		gustavo.rego@udc.es	
Web				
General description	A materia Facenda Pública Española. Sistema Fiscal ten por obxectivo introducir aos alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense elementos básicos dos principais impostos do sistema fiscal español.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descrición de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrén posuír e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico

B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer a mecánica liquidatoria dos principais impostos españoles	A1 A4 A7 A9		
Diferenciar a imposición individual e a empresarial	A4 A9		
Adecuado uso e comprensión de fontes bibliográficas esenciais no eido fiscal de cara ao seu emprego autónomo no futuro	A2 A4 A7 A8 A10 A11 A12		C3
Introdución ao manexo de programas informáticos oficiais de axuda da Axencia Tributaria	A4 A7 A9 A10 A12 A13		C3
Valoración das implicacións fiscais das decisións económicas	A4 A5 A7 A8 A9 A10 A12 A13	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9	C1 C3 C4 C7 C8

Valoración crítica do sistema fiscal español	A3	B2	C1
	A9	B3	C3
	A12	B4	C5
		B5	C6
		B6	
		B7	
		B8	
		B9	

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema 1. Obxectivos e metodoloxía da materia	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 2: Introducción ao Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IRPF)	Elementos básicos do Imposto: contribuínte e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Rendas das Persoas Físicas	Rendementos do Traballo, Rendementos do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais
Tema 4: Rendas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 5: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Tema 6 Introducción ó IS.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte, resultado contable e base imponible. Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 7: Operacións determinantes da Base Imponible. Liquidación	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais. Liquidación
Tema 8: Introducción ó IVE	Estrutura e características básicas do Imposto sobre o Valor Engadido

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A7 C6	17	34	51
Case study	A1 A2 A4 A8 A9 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C4 C5 C7 C8	19	22.5	41.5
Introductory activities	A7 C1	1.5	0	1.5
Multiple-choice questions	A4 A9	4.5	24.5	29
Problem solving	A3 A4 A5 A7 A10 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C6	3.5	17.5	21
Personalized attention		6	0	6

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos básicos dos principais impostos e facilitar a aprendizaxe.

Case study	O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos relativos aos principais impostos para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Introductory activities	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación. Actividades a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados ao programa. Con ela preténdese obter e dar información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos.
Multiple-choice questions	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.
Problem solving	Trataríase de resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se traballaron.

Personalized attention

Methodologies	Description
Case study	Durante a realización dos casos de estudo orientarse, supervisarase e resolveranse as dúbidas dos alumnos no seu proceso de adquisición das competencias e realización das actividades propostas. Tamén establecerase un horario de tutorías individuais no que o alumno pode acudir para resolver calquera tipo de dúbida sobre a materia.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A1 A2 A4 A8 A9 A11 A12 A13 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C4 C5 C7 C8	Plantexaranse problemas concretos (casos) que describe unha situación real/simulada. O alumno debe ser capaz de analizar unha serie de feitos relativos aos principais impostos e chegar a unha decisión razoada mediante a discusión en pequenos grupos de traballo.	25
Problem solving	A3 A4 A5 A7 A10 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C6	Trataríase de resolver a liquidación dun ou varios dos impostos traballagos.	50
Multiple-choice questions	A4 A9	Formularanse probas de resposta múltiple. Plantexaranse varias cuestións, cada unha con varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións das que só unha delas é válida, cando finalice cada tema ou bloque temático.	25

Assessment comments

O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do primeiro cuadrimestre e no mes de xullo, respectivamente.

A entrega dos casos de estudio realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do primeiro cuadrimestre nas datas que determine o profesor.

Terá cualificación de non presentado quen só participe de actividades de avaliación que teñan, en conxunto, una ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independenciada cualificación acadada.

Para aprobara materia, asemade de sumar 5 ou máis

puntos na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima de 2.5 de 5 puntos no estudio de casos e probas de resposta múltiple e 2 de 5 puntos na solución de problemas (exame).

Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

Sources of information

Basic	- Manuel Practico Renta. Axencia Tributaria. Edición actualizada.- Manual Práctico Sociedades. Axencia Tributaria. Edición actualizada.- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financeiros: "Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos" .Madrid: editorial CEF (edición actualizada).- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financeiros: "Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).- Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel: "Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios resueltos" . Madrid: editorial Cívitas (edición actualizada).- Albi Ibáñez, Emilio: "Sistema Fiscal Español. Volumen 1" . Barcelona: editorial Ariel (edición actualizada).- "Memento Práctico Fiscal" . Madrid: ediciones Francis Lefebvre (edición actualizada).
Complementary	

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Principios de Facenda Pública/611G01021 Facenda Pública/611G01026
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.